

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΣΤΕΝΤΑΛ

Η Ματίλδη Βισκοντινί, ή δειλή και περήφανη γυναίκα. Ο τρελλός και παράφορος έρωσ του Στένταλ. Πώς δέν κατάλαβε ή άγαπημένη του. Η παιδίαστικές τρέλλες ένός μεγαλοφυούς έρωτευμένου. Τα πράσινα γυαλιά. Η φυγή και ή έπιστροφή στο Μιλάνο. Η άπαγορεύσεις της Ματίλδης. Τραγικές νύχτες. Η στερή άπέπειρα. Η πιό δυστυχισμένη ημέρα της ζωής του Στένταλ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η γυναίκα που άγάπησε περισσότερο άπ' όλες τις άλλες στη ζωή του ό περιήριμος Γάλλος μυθιστοριογράφος Στένταλ, τη γνώρισε στο Μιλάνο. Η γυναίκα αυτή είχε πρόσωπο γλυκό και μακρουλό, ζέλιη λεπτά, μεγάλα, μελαγχολικά και όνειροπόλα μάτια, και μέτωπο λείο και άγρο, και κατάγωνα μαύλα.

Ποίν άπ' τον Στένταλ, είχε άγάπησει τον Ούγο Φόσκολο, τον μεγαλομυ και άτίθασσο ποιητή, ό όποιος είχε φύγει άπ' την Ιταλία γιατί δέν μπορούσε να ήτοιμένη τον

ζυγό των Αδστυαζιών.

Τόν είχε άγάπησει με πάθος και ό χωρισμός του την είχε κάνει να ήσυχάση. Την ήλεγαν Ματίλδη Βισκοντινί. Μετά τό ειδύλλιο της με τό Φόσκολο, είχε παντρευτεί ένα Πολόνιο άξιωματικό, τον Γιάννη Ντεμπόσκι, ό όποιος ήσυχροτόεσ τό γαλλικό στρατό, και ό όποιος την είχε κάνει τόσο δυστυχισμένη, ώστε στο τέλος έχορισίαν.

Την δειλή λοιπόν και περήφανη αγυρόνος αυτή γυναίκα άγάπησε ό Στένταλ. Την άγάπησε γιατί ήταν μελαγχολική, και γιατί είχε ένα έντελος ιδιαίτερο τρόπο ν' άρροκλείνη τα γλυκότατα μάτια της. Η άγάπη αυτή ήξαράνισε ό,τι γυόδιο ήσυχρο μεσα στο Στένταλ. Έξενιγέσσε και εξήψωσε την ψυχή του. Ήταν τόσο ευγενικός ό έρωσ του, ώστε δέν έννοιωθε κανένα έγωισμό στην άγάπη του και δέν είχε καμιά επιθυμία να κατακτήση την άγατημένη του. Ήθελε μόνο να την λατρεύη και να κάνει κάθε θυσία γι' αυτήν.

Μά άλλωμονο! Η γυναίκα την όποια τόσο πολύ άγαπησε, δέν τον κα'άλλαβε. Ο Στένταλ δυστυχώς ούτε ώραιος ήταν ούτε άλλες φυσικές χάρες είχε, ή δέν προστάθειες που κατέβαλε να φαίνεται κομψός, παρ' όλη την χορηγή του κοιλιά, τον έβαναν γελοίο! Όταν ήμπαυε στο σαλόνι της άγατημένης του, ή Ματίλδη κινωριόταν από άνησυχία. Ήξερε ότι ό Στένταλ θα κροφονότανε σε μιá γυναικά και άπό εκεί θη την κινάτσε άδίκωστα με έξάλλα από έρωτα μάτια, μ' άγοριόνοτας μόλις την πλησίαζε κανένα άλλο... Ήξερε άκόμα ότι μόλις θά έβρευε άπ' τό σπίτι της θά της έστύλιε ένα γράμμα, στο όποιο θά της ζήτησε συζώηση για την διαγωγή του και θά της ήλεγε ότι ή παρουσία της τόσο τον τάρωσε, ώστε του ήταν αδύνατον να φανή απέναντι της τέτοιος άπος πρόγματι ήταν: Μιά ψυχή, δηλαδή, γεμάτη τρυφερότητα, άφοσίωση και άγνό θαυμασμό.

Ο Στένταλ την γνώριζε από καιρό την Ματίλδη, μιá κατá τό 1818 τό αίσθημα του έφρασε σε αληθινό παροξυσμό: Έκανε γι' αυτή μεγάλες τρέλλες, ή όποιες όμως άντι να κινωσιν την συμπάθεια της άγατημένης του, κωνοσάν, άπεναντίας, την αντίπαθεία της, γιατί την ήξέθεταν στον κόσμο.

Η Ματίλδη είχε δύο γυόια, τους όποιους είχε βάλει έσπεροκόους σ' ένα άλκυο της Βολτέρας, μικρός πλόκος κοντά στο Μιλάνο. Τόν Μάιο, του 1819 έπήγε να τους ίδι. Φεβρονας άπ' τό Μιλάνο άπαγορεύσε αίσθηρά στον Στένταλ να την άκολούθηση. Ο Στένταλ όμως την άκολούθησε κρυφά. Για να μη τον άναγνωρίση μάλιστα ή Ματίλδη φόρεσε πράσινα γυαλιά. Μά έκείνη τον άντελήφθη, τον άνεγνόρισε και θύμωσε έξαιρετικά. Τι θρόσος! τί προστιχιά! Μά ήθελε λοιπόν σάνει και καλά να την έκπέση και να περάση για φίλος της;

Ύστερα από τό περιστατικό αυτό, ό Στένταλ είδε πως δέν μπορούσε να μείνη πια στο Μιλάνο. Η παρουσία του θά έξενειφίσε άκόμα περισσότερο την Ματίλδη. Ύπηρεζε μάλιστα κίνδυνος να του άπαγορευή και να τη κροφάτη. Έλαμε λοιπόν να φύγη. Απελιπισμένη τότε ό συγγραφέας του Εκόκκινου και τοβ Μαύρου έπήγε στην Φλωρεντία και στην Βολκωνα, μακρινά από τον Παράδεισό του, άπ' τον όποιο τον είχε διώξει ό όργισμένος τον Άγγελο. Έπήγε έπίσης και στη Γαλλία.

Όταν έξαναγίσε στο Μιλάνο, ή Ματίλδη του άπαγόρευσε να της γράφη και την κοινότατη έπιστολή, να της μιλή για έρωτα και να

την έπισκέπτεται περισσότερο από δύο φορές τον μήνα.

Ο Στένταλ, έπειτα από τις άπαγορεύσεις αυτές νόμισε πως θά τρελλανόταν. Έμοιαζε με τους ήρωας έκείνους του Σαίξπηρ, τους δυστυχισμένους από τον έρωτα, οι όποιοι ζοίν μόνο για ν' άνασταναζοίν από τον πόνο τους. Όσάκις ήβλεπε στο δρόμο καμιά γυναίκα που από μακρινά ήμοιαζε με τη Ματίλδη, του κροβότανε ή ψυχή, και στρηζόταν στον τοίχο για να μη λαθοβώση. Τού φανόνοταν σάν θεοί όσοι μπορούσαν και πήγαναν θταν ήθελαν από σπίτι της Ματίλδης. Σκροτίζσε διάλόγους μόλις έφρόρεσε κανείς τυχαίος μπροστά του τό όνομα του δρόμου, σάν όποιοι κινωροζοθε ή άγατημένη του. Από μόνο μέρος λογάριζε από κάθε μήνα, έκείνος που ήβλεπε την Ματίλδη. Αν κατá τις έπισκέψεις του αυτές ή άγατημένη του, του φρονόταν με συμπάθεια, γινόταν άμέσως ό πιο ευτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου, και ό πιο δυστυχισμένος, άν του φρονότανε ήρωσά.

Όταν έφρόκειτο να την έπισκεφθή, κατέστρωσε διάλοχρα σχέδια, και μελετόσε από πρην τα λόγια και τα έπιχειρήματα με τα οποία φανταζότανε ότι θά συγγινόσε την Ματίλδη. Μά θταν ήμπαυε στην πόρτα του σπιτιού της, άρχιζε να τρέιη άπ' την ταραχή του, και θταν ήμπαυε μέσα και βρισκόταν μπροστά της, αυτός ό τόσο έξυπνος, ό όποιος μπορούσε με την χαριτωμένη του κωνοβία να διακοβίση διάλοχρα συντροφιά, γινόταν ό πιο άνόητος άνθρωπος του κόσμου!

Τις νύχτες, ώρες διάλοχρες, έκοβε βόλιες κατá από τό παράθυρό της. Ήξερε ώστόσο ότι δέν είχε τίποτε να περιμένη, ήξερε ότι μιá που έόβανε τό φως της κίωραράς της, δε θά έξαναβε πια. Και όμως δέν είχε τη δύναμη να γρησίη από σπίτι του. Οι δρόμοι έρήμωναν και οι στενοί διάδοχοι πήγαναν να κωνοβή. Μες στη νυκτερινή σιωπή δέν άκούγονταν παρά μόνον τα βήματα του. Τι άργά θά περνοσάν ή δροσε... Διό, τρέψ, τέσσερες, σε λίγο θά έξημερώνε.

Α! μιá αυτό είνε παρα πολύ κομμο, ήλεγε από μέσα του ό Στένταλ. Σε ένα τέταρτο θά φύγω, τελείωση.

Και έβρευε πρόγματι, μιá σε λίγο έξαναγίσε από άλλο δρόμο και έξανακροφονότανε πάλι κατá από τό σκεπτεμένο παράθυρο της άγατημένης του. Ποός έξορι!... Γίνωται κίωστε και θαύματα. Ίσως ή κορηγία να έσάλλε, ίσως ένα λεπτό γυαζίο χέρι να άνοιγε τό παράθυρο. Ίσως ή Ματίλδη ν' άνοιγε τό παράθυρο για ν' άπανεισθή τό δροσερό αέρα της νύχτας και τότε θά τον ήβλεπε και θά κατáλλαβε πόσο την άγατοσε...

Άλλωμονο όμως! Τίποτε δέν έσάλλε στο παράθυρο... Μόνον, τις περισσότερες φορές, άρχιζε να βρέχη. Τόσο τό καλύτερο! Η βροχή θά του κατεργάνε λίγο τον λυρετό. Και ό Στένταλ άσπαιτα, σάν τον λυρετό. Και τό έμφορμάτα στους έρημους δρόμους του Μιλάνου. Όταν τέλος έχάρασε για καλά, ό ήσυχροτής του έξνοδοχέου του δέν ήβλεπε να έπιστρέφη τσοκισμένος από την κροφάση, κατάχλωμο από την άγοστή.

Γιατί λοιπόν μιá τόσο μεγάλη άγάτη δέν εύρισκε άνταπόκρηση στην ψυχή της Ματίλδης; Μήπως γιατί δέν ήταν όμοιος ό Στένταλ; Όχι, γιατί ή γυναίκες του είδους της Ματίλδης δέν άγατοίν τους άνδρες μόνο για την σωματική τους όμορφιά. Άπλοισάτα, δέν τόν άγατοσε γιατί δέν του είχε έμπιστοσύνη. Είχε την ιδέα ότι ήταν ένας κοινός γυναικάς, ό όποιος ήσυχροκινώτανε τον έρωτευμένο. Και όμως ό Στένταλ ήταν ό μόνος άντρος που την άγατοσε όπως ήθελε έκείνη ν' άγατηθή. Τίποτε δέν τον απέκλιζε, τίποτε δέν τον κωροφάε, ούτε οι θυμοί της, ούτε ή ψυχροτήτά της, ούτε ή άδιαφορία της.

«Πολλές φορές ώρησίθηκα να μη σάς έξαναίδο, της έγραφε στις έπιστολές του ό Στένταλ. Μά τους όρκους άπότους τους κάνω μακροσας. Μόλις βρεθώ μπροστά σας, χάνω άμέσως όλο τό θαόρος μου...»

Και ένώ ή Ματίλδη δέν έννοιωθε κανένα τραφερό αίσθημα για τον Στένταλ, ούτε καν οίκτο, έκείνος την άγατοσε τόσο πολύ, ώστε και ό πόνος του άκόμα του ήταν προσφιής, γιατί τον προκάλοσε έκείνη... Για την άδιαφορία της δέν της βαστοόσε καμιά κίκια. Την ά-

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΙΣ ΚΥΤΤΑΗΣ
"Ελα να φύγουμε από δω, τον κόσμο αλησμόνητο..."
σε δάση καταπράσινα, σ' έρημικές πηγές,
να τρέχουμε άπ' τών λουλουδιών τ' άρώματα
(μυθάντας
κι' από γλυκό κελάδισμα τις δροσοκαρμαγές,
"Ελα να λέμε όλημερίς του έρωτα τραγούδια
κι' ός βγαίνει τό γλυκότατον άστέρι τών βο-
σκών
σε ύπνο γλυκό να γέρνομε, σε στράνα από
λουλούδια,
πλάι σε νερά τρεχούμενα στις ρίξες τών λιάνων,
θέ να περάση ή άνοιξη κι' ό γελαστός του Α-
πρίλη),
ό έανθος ήλιος άνοιος άπλερο φως θά χύνη,
Μά τό γλυκό μεθύσι μας άγλωκίωστον θά μείνη,
"Όσο τά ρόδα θά γελούν στα έρωτικά σου
(χέλιη),
στο πρόσωπό σου όσο θ' άνθοβη της νεότης οι
(άβροί κρίνου
κι' άκόμα όσο θά λάμπουτε τα μάτια σου, δυό
(ήλιοι!
N. ΧΑΝΤΖΑΡΑΣ